

Ἀξιότιμε Κύριε Ἀσένη,

Σὰς εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν ἀγάπη ποῦ ἔχετε στὰ ταπεινὰ ἔργα μου. Εἰς τὸ οἰκοδόμημα τῆς φιλολογίας μας, ἐγὼ ὅπως βλέπετε ἀκούραστη προσφέρω ταπεινὰ λιθάρια καὶ δὲν θὰ σταματήσω, παρὰ μόνον ὅταν τὸ χέρι μου νεκρωθῇ ἢ τὸ κεφάλι μου στερέψῃ.

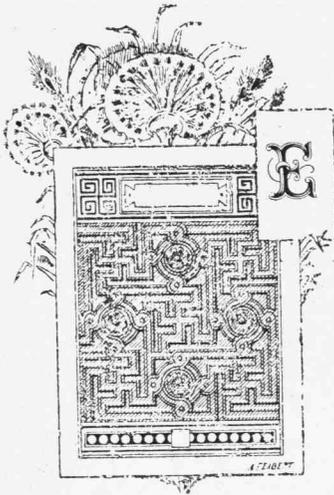
Σὰς στέλλω ἓνα ἅπ' τὰ τελευταῖα διηγήματά μου, διότι μὲ τὴν ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΤΟΑ ἔχουμε παλῆν ἄγνωριμῶν, σὺν παλῆν δὲ φίλῃ, πάντοτε ἐξετίμησα τὰς ἀρετὰς αὐτῆς καὶ τὸν λαμπρὸν ζῆλον τοῦ εὐγενοῦς Διευθυντοῦ τῆς. Σὰς παρακαλῶ νὰ δεχθῆτε τὰ συγχαρητήριά μου διὰ τὸ ἔργον Σας τὸ ἀκανθῶδες καὶ τὰ εὐχαριστήριά μου διὰ τὴν τιμὴν, τὴν ὅποιαν μοῦ περιποιεῖ ἡ μὲ τόσας κολακευτικὰς ἐκφράσεις αἰτησίς Σας διὰ τὴν μικρὰν συνεργασίαν μου.

Μετὰ πολλῆς ἐκτιμήσεως

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Κωνσταντινούπολις Σεπτέμβριος 1895.

ΣΠΑΝΙΟΣ ΝΕΟΣ

ΙΝΕ σπάνιος νέος· ζεῦρει νὰ διευθύνῃ τὸν ἑαυτὸν του, τὸ σπῆτί του, τὸ κατάστημά του, τὴν πέννα του καὶ τὸ cotillon.

— Εἶσαι βεβαία ;

— Ὅλοι τὸ λέγουν. Ἐγὼ τὸν βλέπω σπανιώτατα· εἰς τὸν κόσμον πάντοτε λέγει πολὺ εὐχάριστα πράγματα καὶ ἡ ἀπουσία του θεωρεῖται σπουδαία ἔλλειψις δι' ἓνα χορόν.

— Ἐσύ, πῶς τὸν βρίσκεις ;

— Ἐγὼ ; Ἀκολουθῶ τὴν κοινὴν γνώμην.

— Μὰ δική σου ἰδέα δὲν σχηματίζεις.

Ἡ κυρία Περίδου, ἐφάνη στενοχωρουμένη καὶ ἔπειτα ἐκάρφωσε τὸ βλέμμα τῆς εἰς τὸν θεῖόν τῆς, διὰ νὰ τὸν βολιδοσκοπήσῃ, ἂν ἐπιμένῃ εἰς τὴν ἐρώτησίν του.

— Δὲν μοῦ εἶπες πῶς τὸν κρίνεις ἐσύ, χωρὶς νὰ ἐπιρεασθῆς ἀπὸ τὴν κρίσιν τοῦ κόσμου.

— Θὰ πῆτε, πῶς δὲν ἔχω γούστο.

— Λέγε, εἶμαι περιέργος.

— Ἐγώ . . . τὸν εὕρισκω ἓνα μηδενικό.

— Χά, χά, χά . . . λέγε . . .

Ἡ κ. Περίδου περιέφερε τὸ γαλανὸν βλέμμα της μὲ φόβον, μήπως τὴν ἀκούση κανεὶς καὶ εἶπε.

— Σωστό μηδενικό. Ξεύρετε ὅμως, ποῦ εὕσκεται ἡ ἰσχὺς του;

— Στὰ μαλλιά του, ὅπως ἡ ἰσχὺς τοῦ Σαμφῶν;

— Εἰς τὴν μεγάλην ἰδέαν, ποῦ κατώρθωσε νὰ ἔχη διὰ τὸν ἑαυτὸν του. Ἐπίσθη πῶς εἶνε μέγας ἄνθρωπος καὶ τὸ εἶπε καὶ ἀφῆκε νὰ τὸ καταλάβουν οἱ ἄλλοι. Ἐχει καὶ ἡ βλακεία τὸ μεγαλεῖόν της, ὅταν εὐρεθῆ εἰς τὸ ζενίθ. Ὅλοι ἐπίστευσαν καὶ τὸν ἀνεγνώρισαν καὶ τώρα βασιλεύει. Πρὶν νὰ τελειώσῃ μίαν φράσιν του, ὅλοι χαμογελοῦν διότι εἶνε βέβαιοι, ὅτι θὰ πῆ ὥραϊα πράγματα. Μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ τουαλέτα του ἀντιγράφεται, κατήντησε νὰ ντύνεται γελοῖα ἀλλ' ὅλοι θαυμάζουν τὴν πρωτοτυπίαν του. Μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι πρέπει νὰ τὸν ἀγαπήσουν ὅλοι αἱ γυναῖκες—διότι εἶνε ἀδύνατον νὰ τοῦ ἀντισταθοῦν—τὰς κακολογεῖ ὅλας χωρὶς ἐξαιρέσεων καὶ διηγεῖται πάντοτε μὲ ἱπποτικὸν ἀνώνυμον—ἀλλὰ δίδων περίφημα νὰ ἐννοηθοῦν τὰ ὀνόματα—χίλια ἀνέκδοτα, τὰ ὅποια ἂν ἔγραφεν ὁ Ζολᾶ δὲν θὰ εὕρισκε μόνον τὴν Ἀκαδημίαν κλειστήν, ἀλλὰ καὶ τὴν Γαλιάν. Τὰ λέγει ὅμως ἐκεῖνος καὶ πρέπει νὰ τ' ἀκούση κανεὶς μὲ μειδίαμα.

Ἐρρίχθηκε καὶ στὴ φιλολογία. Τόσον καιρὸ διάβαζε μὲ οἶκτον ὅλα ὅσα ἐγράφοντο ἐκεῖ κάτω στὴν Ἀθήνα. Ἐλεγε μεταξὺ δύο περιφρονητικῶν μειδιαιμάτων. «Χορεύουν τὰ ποντίκια, ὅσῳ λείπει ὁ γάτος». Ἐπειτα βέβαιος ὅτι ὅλους θὰ τοὺς κεραυνώσῃ, ὅτι ὅλοι θὰ σβύσουν εἰς τὴν φωτεινὴν ἐμφάνισίν του, πῆρε τὴν πέννα καὶ ἔγραψε.

Αἱ ἐφημερίδες τῆς πόλεώς μας, τοῦ ἀφιέρωσαν ἄρθρα ὀλόκληρα, εἰς τὰ ὅποια δὲν ἐλησμόνουν νὰ κεραυνωθῶν τοὺς Ἀθηναίους, τόσῳ μικροῦς καὶ ἀλαμπεῖς ἀπέναντι τοῦ Κωνσταντινουπολίτικου Ἡλίου καὶ ὁ ἴδιος ἔγραψε τὰ σπουδαιότερα ἀπὸ τὰ ἄρθρα αὐτά.

Ἐκτοτε, τακτικώτατα διαβάζω τὸ ὄνομά του εἰς τὰ προγράμματα τοῦ συλλόγου: Πάντοτε διὰ τὰς διαλέξεις του ἐκλέγει ἐσπέρας καὶ ὁ σύλλογός μας, εἶνε πλήρης ἀκροατηρίου ἐκλεκτοῦ, τὸ ὅποιον προφυλάττεται ἀπὸ τὰς θωπείας τοῦ ὕπνου, ἀπὸ φόβον μήπως τεθῆ ἐν ἀμφιβόλῳ ἢ καλαισθησίᾳ του.

— Ἐλυσε τὸ πρόβλημα τῆς ζωῆς.

— Αὐτὰ δὲν εἶνε τίποτε. Ἐχει καὶ ἄλλα προσόντα: βλέπετε αὐτὴν τὴν νέαν, τὴν ὅποιαν ἐξαιρετικῶς περιτριγυρίζει;

— Ναί, νόστιμη εἶνε . . .

— Ναί, νόστιμη καὶ πλουσιωτάτη· ἀλλ' ἔχει ὀλίγα σύννεφα τὸ παρελθόν της. Ὁ ἥρωας μας τὴν περιτριγυρίζει, τὴν ὠνόμασε προχθὲς βασίλισσαν ἑνὸς χοροῦ καὶ ἐπειδὴ τὸ εἶπε *ἐκεῖνος*, ὅλοι τὸ ἐπίστευσαν καὶ ὁ καθείς ἔβαλε τὰ γυαλιὰ καὶ ἀνεκάλυψε νέα θέληγητρα καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ ἐλαττωματικὴ στάσις της — τὴν βλέπετε; Ὑψώνει τὴν δεξιὰν ὠμοπλάτην — ἔγεινε στάσις τῆς μόδας.

— Γιατὶ ὅλα αὐτά;

— Ἐπεισε τὸν κόσμον, ὅτι τὰ οἰκονομικά του πηγαίνουν ἐξαίσια, ὅτι εἶνε σκουπίδια οἱ ἄλλοι δικηγόροι κτλ. Αὐτὰ ὅλα μὲ σκοπὸν· ἐθήρευε νύμφην πολύφερνον. Διέλυσε τὰς σχέσεις του μὲ μίαν νέαν μουσικὸν μετρίαν, τὴν ὁποῖαν ἀνέδειξεν ὡς Ἑλληνίδα Πάτη καὶ ἐπεδόθη εἰς θήραν νύμφης. Αὐτὴ, τὴν ὁποῖαν βλέπετε, εἶνε τὸ θήραμα.

— Μὰ θαρρῶ πῶς θὰ ἐπιτύχη.

— Τέτοιοι ἄνθρωποι ποτὲ δὲν ἀποτυγχάνουν· ἄλλως τε ἡ ἀποτυχία θὰ τοὺς ἐθαζε στὸν τόπο τους, καὶ θὰ ἔκαιε τὰ πτερά των. Τώρα προσπαθῆ — συγγράφων μίαν μονογραφίαν — ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἡ νέα αὐτὴ, εἶνε κατ' εὐθείαν γραμμὴν ἀπόγονος τῶν Καντακουζηνῶν. Ὁ πατὴρ της ἔμπορος τῆς μεγάλης ἀγορᾶς, πολὺ κολακεύεται ἀπὸ τὴν ἀνακάλυψιν αὐτὴν καὶ θὰ τοῦ δώσῃ ὡς γέρας τὴν κόρην του. Ξεύρετε δὲν τὴν δίδει εἰς τὸν τυχόντα· πέρυσι τοῦ διέφυγε καὶ ἐταξείδευεν ἡ νέα Ἀντιγόνη μὲ τὸν διδάσκαλον τοῦ πιάνου, ἐπὶ ἓνα μῆνα εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Ἀνατολῆς· ἀλλ' ὁ πατὴρ ἠρνήθη νὰ τὴν δώσῃ εἰς τὸν διδάσκαλον καὶ τὴν ἐδέχθη εἰς τὸ σπῆτί του, ὅπως ἦτο μαυρισμένη ἀπὸ . . . τὸν ἥλιο.

Ἄμα ἔλθῃ καμμία ἐπισημότης, κάμνει τὰ ἀδύνατα δυνατὰ διὰ νὰ συστηθῆ καὶ ρίπτει βλέμματα ὑπερήφανα, ἀξιωθεὶς νὰ καθῆσῃ εἰς τὸ ἀμάξι κανενὸς πρίγκηπος ἢ καμμίας ἀμφιβόλου κομήσεως. Κατόπιν, ἐνοεῖται μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν ξένων — σὰς λέγει ἀπλούστατα : ὅτι εὐρίσκειται εἰς ἐμπιστευτικὴν ἀλληλογραφίαν μὲ τὸν πρίγκηπα καὶ ὅτι ἡ *ἀτυχὴς ἐκεῖνη κόμησσα* ἂν καὶ ἐταξείδευσε μόνον δι' *ἐκεῖνον*, τὸν εὗρεν ὅμως ψυχρὸν ὅπως πάντοτε.

— Καὶ δὲν τολμᾷ κανεὶς νὰ τοῦ τὰ ρίψῃ ὅλα κατὰ πρόσωπον;

— Ἄχ, θεῖέ μου, πῶς φαίνεται ὅτι περάσατε ὅλην τὴν νεότητά σας εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ ὅτι μόλις τώρα ἐπεστρέψατε . . . πῶς φαίνεται; Αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν λέγονται· διότι . . . δὲν πιστεύονται. Ξεύρετε τί θὰ κερδίσῃ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θὰ τὰ ἐκστομίσῃ; Θὰ θέσῃ ἐν ἀμφιβόλῳ τὴν νοημοσύνην του καὶ τὴν καλαισθησίαν του. Ἄλλως τε καὶ αὐτὸς ὁ σύζυγός μου, τὸν κρυφκαμαρώνει.

— Τί νά σοῦ πῶ, ἐγὼ ἀμέσως εἶδα ἓνα μηδενικό σ' αὐτόν τὸν ἄνθρωπο.
 — Δὲν σᾶς εἶχε προπάρει. Δὲν ἐπρόφθασαν νά σᾶς προδιαθέσουν.
 "Ἄν ἐπρόφθαιναν θὰ ἐβλέπατε καὶ σεῖς ὅπως ὄλοι, ἓνα **νέον σπάνιου**
 ὅπως σᾶς εἶπα κατ' ἀρχάς.

— Πῶς εἶνε δυνατόν.

— "Ἄ! Βαρύνει πολὺ ἡ κοινὴ γνώμη. "Ἄν σᾶς κακοσυστήσουν μίαν γυναῖκα, θὰ παρεξηγήσητε καὶ τὰ χρώματα τοῦ προσώπου της καὶ τὰς κινήσεις της τὰς ἀπλουστέρως. Οἱ ἄνδρες ἀπατῶνται μὲ περισσοτέραν εὐκολίαν.

— 'Ἀπὸ τὰς γυναῖκας ;

— "Ὁχι! 'Ἀπὸ κάθε ἀπατεῶνα.

* *

— 'Ἡ Περίδου, τί τοῦ κρυφολέγει αὐτοῦ τοῦ 'Αμερικάνου ;

— Εἶνε θεῖός της, *cherie*.

— Δὲν βαρύνεσαι, θεῖός της!!! Εἶμαι βεβαία πῶς χαντακόνει τὸν Γαλανοῦδη.

— Ναί, ἀπὸ μερικὰ λόγια του κατάλαβα : πῶς ἦταν ἐκείνη ἡ ἥρωὶς τοῦ ἀνεκδότου ποῦ μᾶς διηγήθηκεν ὁ Γαλανοῦδης.

— Δὲν 'ντρέπονται! Μὰ καλὰ τῆς κάμνει καὶ τῆς περιφρονεῖ. 'Ἐκεῖνο τὸ — σέβομαι τὴν σύζυγον τοῦ φίλου μου καὶ τὴν μητέρα τῶν παιδιῶν του — πῶς σοῦ φάνηκε ;

— Εἶνε ἓνα παιδί **σπάνιο**.

— Αὐτὴν τὴν Περίδου δὲν τὴν σηκόνει τὸ στομάχι μου. 'Ἀντιπαθητικὴ γυναῖκα.

— 'Ἡ κ. Πολυζῶη, ἠκολούθησεν ἓνα χορευτὴν, ὁ ὁποῖος ὑπέκλινεν ἐνώπιόν της καὶ ἡ κ. Μαρίνου ἔμεινε μόνη.

Προσεπάθησε ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερο, νά ἐντείνῃ τὸ ἀκουστικόν της ὄργανον, διὰ νά ἀκούσῃ, τί ἔλεγεν ἡ κ. Περίδου.

'Ἡ χαριτόβρυτος Περίδου, ἐξημμένη τώρα πλέον, ἐλησμόνησε τὴν οἴησίν της καὶ ὠμίλει μεγαλοφώνως.

— Μ' ἐρωτᾶτε, διατί δὲν ρίπτουν τὸ προσωπεῖον αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀπλουστάτον· ἂν ἀνὴρ ἀποπειραθῆ, θὰ τοῦ ἀποδοθῆ ταπεινὴ ἀντιζήλια ἢ καὶ ἀπλουστάτα φθόνος· ἂν γυνή . . . ὦ τότε!! οἱ θαυμασταὶ της, θὰ ἦνε πλέον βέβαιοι, ὅτι ἡ ἀσεβὴς ἐκείνη Εὐα, εὐρίσκεται εἰς τὴν πλουσίαν κατηγορίαν, τῶν ἐγκαταλειφθεισῶν ἐρωμένων. Εὐεῦρετε, ἐγὼ ἐτόλμησα ἀλλὰ . . . μὲ κατέκλυσε ἡ βροχὴ τῶν σχολίων καὶ ἔκτοτε εἰς ὅσους δὲν εἴσθε, σεῖς, λέγω ὅσα εἶπα στὴν ἀρχή. **Σπάνιος νέος**, ζεύρει νά διευθύνῃ τὰ πάντα (ἀκόμη καὶ τὴν κοινὴν γνώμην).